

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Practicus De Casibus Summo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionum Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput III. De Casib. in Iure Sum. Pontifici reservatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput III.

*De Casibus in Jure
Sum: Pontifici reserva-
tis, & praxi frequen-
tius occurrenti-
bus.*

Synopsis.

- I. *Censura ob iniectio-
nem manuum
in Ecclesiasticos.*
- II. *Exceptio à Censura
propter per-
sonas.*
- III. *Propter percussio-
nem.*
- IV. *Propter autoritatem.*
- V. *Propter Iudices.*
- VI. *Propter necessariam
defensionem.*
- VII. *Propter torturam
aut verbera-
tionem.*

Crimen

- VIII. Crimen Incendiarii.
 IX. Sacrilegium effractionis Ecclesiarum.
 X. Violatio Procuratorum Censura.
 XI. Neglectus satisfactionis impositionis.
 XII. Impositio tributorum.
 XIII. Celebratio diuini officii tempore Interdicti.
 XIV. Exenteratio mortuorum.
 XV. Simonia in Ordine vel beneficio.
 XVI. Sepultura Ecclesiastica heretici.
- I. Incidunt in casum iuris cum excommunicatione reseruata ab Innocentio II. qui [A] suadente Diabolo [B] violentas [C] manus in Clericum [D] vel Monachum [E] iniiciunt, quos nullus Episcoporum absoluerit (nisi mortis urgente periculo aut singulari Papæ priuilegio) poterit, donec Apostolico præsententur conspectui. Præterea qui talem manuum iniectionem mandant, aut pre-

precibus, promissis eliciunt, si effectus sequatur, aut nomine suo factam postea ratam habent, aut consentiunt iniicientibus, aut non impediunt dum possint ac debent, denique consulentes violentiam, inferentibus auxilium, fauorem præstantes, præcipientes.

In Cap. Si quis suadente Diabolo. 17.

q. 9.

[A] *Intellige omnes censura capaces, vsuq; rationis præditos, (excepto Papa) femellas, mares, puberes, impuberes, inferiores, superiores, Religiosos utriusq; sexus laicos, Clericos, Cardinales, Episcopos &c. [B] grauem iniuriam, adeoq; tam respectu consensu interni, quam effectus externi iniuriosam violentiam, vel in corporis, vel honoris læsione: utrumque enim coniunctim sumendum, ut si desit vel animus lethaliter lædendi,*

ledēdi, nihilominus sequatur quasi
 præter intentionem in corpore gra-
 uior lesio, vel adsit quidem letha-
 lis verberandi consensus, & exte-
 rior percussio sequatur leuis, non
 erit locus Censura [C] quamli-
 bet iniuriosam, seu contumeliosam
 actionem exteriorem, ac corpora-
 lem circa personam resq̄ eidem ad-
 herentes. Proindē excommunican-
 tur omnes qui iniuriosē Clericis, a-
 liquam violentiam inferunt ver-
 berando, pulsando, detinendo, aut
 trahendo, vulnerando, occidendo,
 mutilando, siue manu, pede, aliāq̄
 corporis parte, siue immediatē cor-
 pus Clerici attingatur, siue tantum
 mediatē per instrumentum, v. g.
 baculum, lapidem, sagittam, spu-
 tum aut puluerem in faciem pro-
 iiciendo, frænum equitantis deti-
 nendo, cingulum ephippii inciden-
 do, librum, pecuniam e manibus e-
 ripiendo, terrendo equum, ut ef-
 franis:

frænis excutiat, labascat, aut periclitetur &c. Debet verò vis aliqua actu iniuriosè mediatè vel immediatè corpori inferri, aut ratione rei corpori coniunctæ. Hinc illi quantumvis iniuriosis verbis aut contumeliis Clericis afficiant vim minuentur aut conentur eam inferre, nisi de facto inferant, non incurrunt Canonis censuram v g. si quis proiiceret lapidem vel sagittam in Clericum, & errasset aut non laisset in corpore, aut furdolose (non apertam vim inferendo) crumenas subduceret Clerico dormienti.

II. Excipe à Canonis censura Clericos beneficio Canonis privatos. [A] v g. realiter degradatos, bigamos, coniugatos (nisi alicui Ecclesiæ deseruiant ex deputatione Episcopi aut habitum gestent) propter incorrigibilitatem depositos, dummodò digna de-
posi-

depositione crimina præcesserint, & in ipsa incorrigibilitate excommunicati, & sententia declaratoria ab Ecclesia fuerint damnati, aut post trinam sui Prælati monitionem incorrigibiles reperti. Præterea qui abiectis habitu & tonsura Clericali turpibus & enormibus actionibus se immiscent, v. g. arreptis armis seditionem mouent, aliaque delicta contra Reip. pacem cum sauitia & grauibus iniuriis exercent, aut per annum integrum munera Bufonis id est ludionis, Mimi, Parasiti, Ioculatoris obeunt, aut secundum quosdam, Clericos qui in hæresim formalem & manifestam sunt lapsi. Præterea qui abiecto Clericali Habitu negotiis sæcularibus se immiscent: v. g. qui deserre nolunt Procuraciones seu administrationes Personarum sæcularium post trinam inhibitionē à suo

fuo Diocelano aut Prælato factâ,
indignum enim esse, ait *Sayr. Thes.*
lib. 3. Cap. 27. n. 9. vt eis Ecclesia sub-
ueniat, per quos cõstat in Ecclesiâ
scandalũ generari, aut publicè la-
nionẽ vel cauponẽ agentes & ter-
moniti à suo Prælato non desistũt,
aut idem officium resumũt post-
quam emandati fuere. Hi omnes
censentur exfortes illius immu-
nitatis, quæ pro Clericorum tu-
tela contra violentas manus lai-
corum, à Canonibus est instituta.
Aliud tamen est priuari Priuile-
gio fori seu Clericali & aliud Ca-
nonis vt, qui hoc priuatur non ta-
men sit priuatus priuilegio Cleri-
cali; at qui priuatur Priuilegio fo-
ri, statim quoque incapax effici-
tur Priuilegio Canonis, v g biga-
mus, de quo vide *Conin: d. 14.*
dub. 15.

III. Excipe eos qui percutien-
do non peccant lethaliter, sic
pul-

pulsantes inter ludendum sine vl-
la iniuria verberibus Clericum,
aut ex subita cholera antequam
suffICIENTER aduertant, quid faci-
ant. Præterea Clerici Nouitii, pue-
ri rixâtes & mutuò percutientes,
ad sanguinis etiam effusionem
possunt ab excommunicatione
purgari, & castigatione non abso-
lutione indigent: deinde nescien-
tes quem percutiunt Clericum es-
se. v.g. quod noctu sine habitu cle-
ricali in rixam incognitus descen-
derit *Ex. Cap 2 Contingit Cap. In au-
dientia Cap Perpendimus. & Cap Cum
non ab homine de sententia excommu-
nicationis. & Cap Vnicum in 6 de vi-
ta & hon. Cler & Cap vnicum de Cle-
ricis coniugatis*

I V. Excipe Præceptores, pa-
rentes dominos aut aliò qui pro-
pinquos, Seniores, Clericos, Offi-
ciales, qui licitè & moderatè cor-
rectionis causâ, ex zelo deuotio-
nis

nis v. g. Nouitios, Clericos in minoribus constitutos, diuinum officium perturbantes leuiter percutiunt.

V. Iudices, ministros iustitiæ secularis capientes Clericum in flagranti delicto comprehensum, aut de quo est iusta præsumptio, quod commissurus sit crimen, vt præsentetur tempestinè suo Superiori, cauere tamen debent sedulò, nè Clerico maiorem vim quàm delicti ratio postulet, inferant, aut indignius tractent, nec diutius potest detineri Clericus, postquàm fideiussorem præstitit de comparando apud suum Prælatum, nisi enormitas criminis id nõ permit-
tat. Cap. Vniuersitatis & Cap-
cum voluntate, in quo iubetur
Prælatus Religiosus suos subditos
per se verberare, si possit, aut si ne-
queat per Clericũ aut Monachum
conuersum, nullatenus per laicum

D

(nisi

(nisi fortè in graui necessitate)
 Quare si pro verberatione Abbas
 substitueret laicum, & ille & ver-
 berans excommunicaretur. Potest
 tamen Prælatus brachium sæcu-
 lare, aut famulos laicos in neces-
 sitate ad capiendum Religiosum
 adhibere, *vti habetur in Statutis S.*
Ord: Prem: dist: 3. c. 9. & Cap. vt.
fama. 35. & Cap. si Clericos. 15. in 6.
de sententia excommunicationis. De-
decet verò Episcopum per se virgis casti-
gare Clericos. Ex C. Non licet Episcopo.
dist. 89. Quid hac in re Abbati fa-
 ciendum videantur nostra Statu-
 ta.

VI. Excipe, qui ob sui suorumq;
 aut Innocentis necessariam defen-
 sionem, vel prouocatus sine mag-
 na infamiæ nota v. g. Nobilis
 nequeat euadere, seruato inculpa-
 tæ tutelæ moderamine [A] Cleri-
 cum percutit, aut qui cum vxore,
 sponsâ de præfenti, Matre, Filia,
 Sorore

Sorore turpiter agentem, id est amplexantem aliosque actus impudicos exercentem, vel solum cum solâ tempore & loco merito suspectis, repertum (etiam si percutiendo peccet) verberibus grauius pulsatur, secus esset si reperiret amplexantem v. g. aut turpiter tractantem personas non ita sanguine proximo coniunctas, affinē aut Vxoris sororem, seu in gradu ascendente seu descendente. [B]

[A] Cap. si vero 3. de sentent. Excom: less. lib. 2. Cap. 9. dub. 8. n. 43. cum ea moderatione sine qua iniuria non potest arceri, quia nemini licet in defensione vi maiori uti, quam sit necesse ad iniuriam depellendam. Sic Mulier verbis duntaxat non factis à Clerico ad impudicitiam in vitata non potest statim pugnare, nisi nimium esset molestus & verba nihil proficerent, sed verbis uti Auila. P. 2. d. 4.

D 2

dub.

dub. 13. Coning. To disp. & dub.
 15. num. 19. 7. Sayr. Thesaur.
 lib. 3. Cap. 27 n. 42. S. [B] ex con-
 cessione iuris quod difficile putetur
 in tali casu iusto dolori imperare,
 & manus violentas à Clerico ab-
 stinere: quare percussio fieri de-
 bet in continenti, subito & qua-
 si in flagranti delicto, quæ dolo-
 ris vehementia in reliquis perso-
 nis tanta tamq[ue] efficax non solet
 à iure præsumi. v. g. cum spon-
 sâ de futuro: Auila & Coning:
 cit. cum Nau. Cap. 27. num.
 84. Etiam si maritus de aduentu
 Clerici certus domi se occuliet &
 postea turpiter cum Vxore agen-
 tem verberet aut occidat cessante
 dolo, si nimirum maritus curasset
 Clericum inuitari ad huiusmodi
 turpia. Auila cit. Imo si Clericus
 ter monitus à Marito, vt colloquio
 & familiaritate aliqui honestâ
 nollet abstinere, posset illum cum

Vxore

vxore honestè repertum ad 24. horas detinere ut Pralato suo sisteretur, cauere tamen debet ne verberet: Idem. Cit.

VII. Præterea Iudices Ecclesiasticos qui seruato procedendi modo, Clericum torqueri aut verberari virgis mandant per laicum, etiamsi adhiberi possit Clericus, quod nullum ius id prohibeat; Verberatio namque ex Cap. Vniuersitatis dirigitur ad disciplinam Regularem, cum tortura non ad punitionem sed ad confessionem criminis dirigatur. Licet aliqui asserant torturam æquè ac verberationem, si Clerici copia adsit, à Clerico esse perficiendam, nihilominus videtur consuetudo iuri præualuisse, si quod est, & quidem meritò, quod tortura præsertim acerbior nec commodè nec honestè à Clerico possit exerceri. Benè notanda doctrina Cap. contingit

36. desentent. Excom: lib. 5. tit.
39. quæ excommunicari etiam il-
lum habet, qui volentem Cleri-
cum v. g. ob præcedentem iniu-
riam percutit, quia ad Canonis
censuram incurrendam non oportet
actionem illam semper respec-
tu illius, cui infertur, sed sufficit
esse iniuriosam clericali ordini.
Et Clericus tali verberationi se
subiiciens ibidem dicitur excom-
municandus, adeoq; de facto non
est excommunicatus, & praxis
testatur pro excommunicatis ha-
beri, qui contumeliosos, rixosos
& à caluminiando etiam monitos
desistere nolentes percutiunt,
modo fiat percussio ad vindi-
candam vel iniuriam vel per mo-
dum punitionis: sic Religiosus
ad castigandum corpus se flagel-
lis cædendum aliis offerens aut
per se, moderatè id est, cum
Zelo,

Zelo discretionis, sine hominī
aut statui actione iniuriosa cæ-
ditur. Quod si Clericus vel Reli-
giosus se ipsum occideret extra
necessitatem, aut aliam violen-
tiam inferret, ex qua vel pericu-
lum vitæ, grauis morbus alia-
que graua incommoda seque-
rentur excommunicationem Ca-
nonis incurreret sicut & ille,
qui consentientem tam dirè fla-
gris concideret, quia verè vio-
lentiâ & iniuria naturam & Cle-
ricalem ordinem afficeret, & po-
tissimum si accederet libido vin-
dictæ.

VIII. Incendiarii, si tanquam
excommunicati fuerint denun-
tiati. Cap. Tuâ nos. de sent. Ex-
com: Intellige, non tantum eos
qui sæpius incendia consueuerunt
excitare, tanquam ex vitioso habi-
tu, sed etiam qui vna vice scienter

D 4

& vo-

& voluntarie v. g. ex odio, vindicta incendit domū, segetes &c. non autem qui ex negligentia etiam notabiliter culpabili. *Iuxta Cap. pessimam siquidem 23. q. 98.* valdè probabile est incendiarium Ecclesiæ ipso iure excommunicatione feriri, quod sit verus spoliator & effractor, iuxta Cap. conquesti. de sent. excom. Etli *Nau. c. 27. n. 94.* asserat nullum Canonem ipso facto de incendiario Ecclesiarum censuram exprimere, cui suffragatur *Fill. t. 1. tr. 15. c. 11. n. 53.* Cæterum incendiarius ab Ordinario excommunicatus & denunciatus, seu nominatim seu generatim (id est expresso nomine indigitatus, sed modo autor huius incendii nominetur) quantumvis occultus sit (si nimirum præ odio ignem apposuerit, vel auxilium scienter contulerit) à nullo alio quam à Papa aut eiusdem delegato absolui

absolui potest, de quolibet incendio siue Ecclesiæ siue Villæ, segetum &c. à viro, aut foemina excitato.

IX. Sacrilegi, effringentes Ecclesias.

Cap. Conquesti 22. cit. lib. & tit. de sententia Excommu: Et videtur hæc lata sententia & post Ordinarium denuntiationem Papæ reservata si utraq; nimirum actio fiat, id est, effractio & spoliatio Ecclesiæ, & materia ablata constituat quantitatem notabilem in Sacrilegio, sic qualibet rapina, furtum graue sub spoliatione comprehenditur: per effractionem qualibet violenta apertio Ecclesiæ, siue confractis seris, muris, siue tecto fiat. Inde qui frangit arcam, in qua res Ecclesiæ reconduntur, aut calicem, vestes sacras discindit ad furtum occultandam, non incidit, quod arca nec sit Ecclesiæ, nec

D 5

eiusdem

eiusdem pars. Secus de illo, qui Sacristia seras templo contigua, tectū, murū, ianuā effringit, tametsi fores Ecclesie exteriores, aliaq; partes maneāt integra, aut, qui seram clauis furtim ablatā adulterā, aut vi ab edituo extortā, modo abstineat à violētā effractione, aperit. Ecclesie nomine subaudiuntur templa publicè dicata, & consecrata ab Episcopo, Monasteria, hospitalia aliaq; id genus loca pia autoritate eiusdem benedicta, propter religiositatem, iuxta Cap. ad hęc. de Religiosis domibus, qualia non reputantur priuata Oratoria in aedibus, ex cit. Cap. Conquesti. Fill cit.

X. Dantes licentiam Inferendi iniuriam, vel grauamen personis ipsis, aut bonis eorum, aut suorum, quæ sententiam censurę procurarunt, tulerunt, aut obseruantibus, seu accommodantibus sententię nolunt communicare.

Cap.

Cap. Fundamenta, de electione in 6.
lib. 1. tit. 6.

Ne libertas Ecclesiastica in ferendis
Censuris lædatur, etiamsi Reges,
Principes darent licentiam vexan-
di, capiendi &c. Præterea com-
mittentes tale facinus propria au-
toritate, nisi grauamen, aut licen-
tia, re adhuc integrâ reuocetur,
aut ad bonorum damnum intra
8. dies compensetur, alioqui in-
currunt excommunicationem tam
dantes quàm utentes licentia
vexandi in bonis suis, vel suo-
rum Papæ reseruatam. Sin vero
grauamen ipsis personis eiusmodi
sententias ferentibus infligatur,
statim sine mora incurritur ex-
communicatio.

XI Qui sub conditione ab-
soluti ab excommunicatione Pa-
pæ, eam non implent.

Cap. Eos qui desent, excom, in. 6.
lib. 5. tit. 11.

Absoluti.

Absoluti v. g. in periculo vite à iudice veluti extraordinario cum conditione comparendi apud Papā delegatum, Episcopum, Prælatum (valet enim de omni excommunicatione lata, seu iuris seu hominis) & non se sistit aut satisfacit ad præfixum tempus, nisi fortè legitime impediatur, ex vi huius iuris non quidem novam, sed quæ alteri succedat censuram incidit eidem iudici reservatam, ad quem à priori censura absolutio spectabat.

XII Imperatores, Reges, Rectores, Consules, Magistratus sæculares civitatum, imponentes personis Ecclesiasticis vel Ecclesiis exactiones seu tributa, aut evacuantes iurisdictionem Prælatorum Ecclesiasticorum [A] quam habent in suos subditos, si moniti vel semel non desistant. Nec non horum successores, nisi intra mensem

sem

fem suorum prædecessorum excessum purgauerint & fecerint satis Item & ipsi dantes talia tributa [B] absq; licentia Sedis Apostolicæ.

Cap. Non minus. de Immu. Eccles. lib. 3. decret. tit. 49. [A] Exeipe cum Nau. c. 27. n. 115. tributa omnino realia quæ Clerici dare debent propter sua bona, aut realia Extraordinaria, quæ immediatè spectant ad eorum bona, v. g. ad reficiendum pontem, sternendas vias. Non autem onera merè personalia & mixta quæ imponuntur personis & bonis Ecclesiasticis, Bona siquidem donata, legata vel empta à Monasteriis, Ecclesiis, Clericis, si habent perpetuum & inuariabile onus adnexū, transeunt cum onere ad Monasterium. Permittitur tamen citra exactionem potestatis secularis consentiente Episcopo & Clero eiusmodi tributa soluere ad

COM.

communes patriæ utilitates, & necessitates releuandas, ubi laicorum bona non sufficiunt. [B] reuocatur in Clementina. 1. de immun. Eccles. priori contra exigentes in perpetuum valiturâ. Et Cap. Vnico. Extrauag. Communium de Immunitate statuitur, neq; voluntaria ist hæc tributa soluenda esse, nisi consulto Papâ. Similiter excommunicantur omnes seculares domini prohibentes in odium Clericorum ne subditi Ecclesiasticis quæcunq; vendant, aut ab eis emanant, aliaq; officia exhibeant, à molendino v. g. excludant. iuxta Cap. Finale. de Immunitate in 6. lib. 3. tit. 23.

XIII. Domini temporales [A] qui terris suis interdicto suppositis cogunt aliquem [B] diuina [C] officia peragere, siuè coactio fiat in ipsis Clericis, vel eorum consanguineis, aut coniunctis. Aut voce præconis,

præconis, sonitu campanæ con-
 uocantes populum ad audienda
 diuina officia in tali loco, & hoc
 præsertim D. si aliquos sententia
 excommunicationis vel interdicti
 ligatos euocarint. Prohibentes nè
 publicè excommunicati, vel Inter-
 dicti ab Ecclesia eiiciantur, quàm
 diù Missarum solemnia peragun-
 tur à Celebrantibus moniti [E] vt
 exeant. Excommunicatos publi-
 cè [F] & Interdictos, qui in ipsis
 Ecclesiis nominatim à celebranti-
 bus, vt egrediantur moniti rema-
 nere præsumpserint, quorum om-
 nium absolutio sedi Apostolicæ
 reseruatur *Clement. 2. de sentent.
 Excommu. lib. 5. tit. X.*

[A] etiam Prælati Ecclesiastici,
 dummodo id mandent tanquam
 domini temporales. [B] preci-
 bus, promissionibus induunt,
 aut aliquo modo vexant in se,
 aut suis, per se, vel alios,
 directè

directè vel indirectè v. g. in bonis,
 in famulatio, modo sit vera coactio
 & inductio. Secus foret si se Sacer-
 dos spontè paratum ad celebratio-
 nem offert. [C] controuertunt au-
 rores apud Sayr. cit. c. 39. n. 43.
 An per diuina officia solum Mis-
 sarum solemnia intelligantur, an
 etiam alia, quæ ab Ecclesia cele-
 brantur officia v. g. horarum Ca-
 nonicarum, supplicationes, con-
 ciones &c. Crediderim ego cum
 Fill. & aliis cit. c. 4. n. 74. so-
 lum hic sermonem esse de Missa,
 nonde aliis officiis [D] Ecclesias in
 locis interdictis & pariter inter-
 dictas, non priuata Oratoria. [E]
 licet etiam præcipiant non inter-
 dictis, vt in loco interdicto sacrum
 faciant, audiant. [F] nomina-
 tim denunciatos, notorios percus-
 sores Clericorum, qui soli hodie
 censentur publicè excommuni-
 cati, vitandi.

Quando

Quando & quomodo Exemptorum
Regularium Ecclesie per se aut
consequenter interdicto supponan-
tur illudq; seruare debeant Reli-
giosi lege apud Rodericum. tr. 2.
qq. Reg. q. 108. & q. 112. Aui-
lamp 6. de effectu cessationis d. 1.
Iacobum Bidermanum th. si. c.
25. de censuris, similiter de Ex-
communicatione & prohibito
Ingressu Ecclesie sepelientium
in loco sacro Interdicto in casibus
non permisis, aut interdictos no-
minatim vel excommunicatos pu-
blicos peccatores v. g. usurarios,
concupinarios, in duello mortuos
(citra necessariam defensionem)
vel manifestâ inobedientiâ Nau-
cit. n. 137. ex Clement. 1. de se-
pulturis, à qua nemo absolui potest,
nisi satisfactione præstitâ, non ta-
men est excommunicatio Papæ re-
seruata Coning: cit. dub. 4. Interdi-
ctum est censura Ecclesiastica quâ
diuina

diuina officia, administratio aliquorum Sacramentorum, & Ecclesiastica sepultura, prohibentur, quatenus illa rerum spiritualium quandam participationem habent, v. g. decantatio Horarum Canonicarum, Collectarum, benedictiones aquae piacularis, salis, Abbatissae, Virginis, sponsorum, Baptismatis fontis aspersio solemnis, omniumque ordinum cum solemnitate exercitium. Et triplex est unum locale, per quod locus interdicitur, ne in eo diuina officia v. g. celebratio, aut auditio sacri peragantur: Alterum Personale, sic dictum quod ipsas personas afficiat interdicens participationem talium officiorum in quocunque loco. Tertium Mixtum ut quando Populus cum ciuitate interdicitur: Ea propter locale interdictum non includit Personale: & contra v. g. si aliqua ciuitas interdiceretur, & non

& non incolæ, licitè possent, iis
 exceptis qui, vel causam, aut
 auxilium, favorem, consilium ad
 Interdictū dederunt, in Monasterio
 Vicino facere & audire sacrum:
 & contra quādo soli Civēs interdi-
 cuntur, possūt, vel Religiosi, vel Cle-
 rici exteri divinis officiis vacare;
 ex dispositione iuris Cāonici possunt
 Clerici in Monasteriis, & Ecclesiis
 durante Interdicto solum Gene-
 rali; si omnes Ecclesiæ in aliquo
 comitatu Interdicuntur, non au-
 tem particulari quotidie celebra-
 re & divina officia, sicut prius,
 persolvere. Ianuis clausis, inter-
 dictis atq; excommunicatis exclu-
 sis, non pulsatis campanis (etiam
 tintinnabulū ad elevationem Ho-
 stie tacere debet) quanquam ad
 salutationem Angelicam mane &
 noctu, & die Veneris, ad Memori-
 am dominicæ Passionis & id genus
 preces publicas & ab Ecclesia non
 iniunctas.

iniunctas in aliqua ciuitate. oppidi
 consuevas pulsus Ordinarius dari
 queat. Præterea licet apertis ia-
 nuis. pulsus dato ad conuocationem
 populi elatâ voce diuina officia
 perficere etiam præsentibus Inter-
 dictis (Excommunicatis verò pror-
 sus exclusis, Natalis Domini, Pen-
 tecostes, Pascatis (ali diem unicum
 à primis Vesperis usq. ad Completo-
 riū inclusiuè alterius diei, alii eti-
 am sequentes Pascatis ferias intel-
 legi volunt) Assumptionis Glo-
 riosa Virginis, & integrâ SS.
 Corporis Christi octaua. Item in ge-
 nerali, non particulari Interdicto
 licitè & validè matrimoniū con-
 trahitur sine sollempni benedictio-
 ne siue ab homine, siue Iure pro-
 lato. In particulari (scilicet ubi
 hæc Ecclesia SS. Apostolorum Petri
 & Pauli, siue aliquod distinctum
 sacellum interdicitur) licitè &
 solemniter conferri potest Baptis-
 mus,

nus, Confirmatio: Item Pœnitentia sacramentum tam in, quam extra articulum, & propabile vite periculum, vel ut ius loquitur tam sanis quam infirmis: Exclufis iis dumtaxat, qui sunt excommunicati, aut quorum culpa dolo, vel fraude, Consilio, auxilio favore lata est sententia interdicti, nisi super delicto, quoad possunt, prius satisfecerint, vel huiusmodi cautionem præstare iurauerint, quod quum poterint, satisficient. Item Communio per modum viatici in articulo vel periculo mortis, quæ de causa salubriter statutum est, ut sacerdos in loco etiam specialiter interdicto semel in hebdomade facere possit sacrum, ut Viaticum Eucharisticum in promptu habeatur. Item cum consueto clangore tintinnabuli lumine solemni ter ad agrotos deferatur.

Vide

Vide Cap. Alma Mater in 6. lib. 5.
tit. 11. de sentent. Excommu. &
Cap. Quoniam ibidem.

Vbi præter Baptismi & Confirma-
tionis Collationem etiam Chrisma-
tis confectio die Cœnæ Domini con-
ceditur. Itē duo vel tres, aut plures
pensum horarū possunt in Ecclesia
particulariter interdicti solvere si-
ne animo officianti, verum seū la-
icus, seū Clericus, quicumq; est in-
terdictus siue speciali, siue gene-
rali, cuius causa vel in se vel cum
sua communitate existit, peccat
mortaliter si violet interdictum
siue celebrando, siue audiendo di-
uina officia nisi ex negligentia,
aut leuitate materia excusetur:
prætereà Clericus interdictus vel
in loco interdicto suum ordinem
exerceñs v. g. Diaconus cantans
cum stolâ Euangelium contrahit
irregularitatem, redditurque in-
habilis ad actiuam, & passi-
uam

uam uocem, ita ut non ipse ad dignitatem v. g. decanatum, Ecclesiasticam valeat eligi, nec alium eligere: Religiosus insuper excommunicationem Clementinæ Ie. incidit, quæ mandat ut seruetur, Interdictum etiam ab exemptis si videant seruari in Ecclesia Cathedrali, nisi sola aliqua in specie interdiceretur, non autem totius Episcopatus Ecclesiæ, & cum his populis.

Ie. lib. 3. tit. VII. de sepulturis.

XIV. Exenterantes mortuos propter conseruationem, aut frustratum seu membratim concidentes, in aquis coquentes, ut ossa carnis nudata deferant, & sepe- liant in alio loco, aut id ipsum mandantes, quorum absolutio Papæ reseruat.

Extrauag. Comm.: Bonifacii 8.
Detestanda, de sepulturis lib. 3.
tit. 6,

Si

Si nimirum fidelis moriatur in terris Catholicorum, sin apud infideles, aut locum penitus haeresi infectum, ubi Catholicorum exercitium exulat, ut nulla spes foret sepultura Christiana seu Catholica, etiam si postea cadauer membratim secetur &c. Non est locus censura, aut si ossa dilacerata, nudata, propter incommoditatem integri cadaueris (v. g. opportunius auerendum) pie ad fidelium terras traducuntur; sub finem textus in cadauer defuncti quoq; censura deriuatur, ut nequeat humili secundum morem Ecclesie Catholicae effectu concisionis securo &c. Quod praesumatur moriturus huic immanitati ansam, vel consensum praebuisse, scire enim potuit suo cadaueri haec obuentura, si petiit in patriam deferendum. Enimvero credibile est quod truncatum & dilaceratum corpus non debeat priuari sepulturâ nisi

nisi per sententiam iudicis inno-
tescat illum in peccato mortali de-
cessisse, & ante mortem deman-
dasse translationem (Scienter)
corporis, iure prohibitam.

Quod si exenteratio fieret honoris er-
gò, v g. in corpore Regis, Principis,
Comitis, nè fateat aut propter A-
natomiam, quin etiam propter
Superstitionem, indignationem, o-
dium non incurreretur Canonis
censura, qui solum exenteratio-
nem prohibet, nè aliò transfera-
tur, sub specie sepulturae conse-
quenda.

XV. Simoniaci omnes qua-
cunque dignitate præditi quâ Ec-
clesiasticâ, quâ politicâ: qui quo-
modolibet dando, vel recipiendo
simoniam [A] committunt, aut
sunt mediatores, vt ipsa fiat in Or-
dine, vel beneficio, Et à solo Papa
possunt absolui Præterea per Si-
moniam ad Ordines promoti, ab

E eo-

eorum usu suspenduntur, dein Electiones [B] labe simoniacâ infectæ declarantur irritæ, & nullum fructuum perceptorum ius acquiritur.

Extravag. Com. Pauli. 2. Cum detestabile de Simonia lib 5 tit. 1.

[A] *Simonia* (à Simone Mago donator Spiritus S. faciente venalia, denominata) est studiosa voluntas, emendi vel vendendi, precio temporali aliquid spirituale, vel adnexum spirituali. Sic Episcopus Simoniâ committit, cum pecuniam aut aliud pretio æstimabile pro Ordinum collatione, templi cōsecratione exigat. Præterea examinatores, si ex intuitu pretii temporalis aliquem adprobant. Notarius Ordinandorū, quando habet à publico iustum salarium. Enimvero potest (sicuti ceteri pro expensis in itinere factis.) pro charta, aliisq; ad scriptionē, sigillationē necessariis modera-

tum

tum pretiū postulare, quod nemo de suo cogatur inuitus beneficiū facere. Vide Petr. Einsfeld de Simonia, fol 89 Fill. tr. 45. de vitio Simonia. c. 3. & 4. [B] Intellige electiones, postulationes, confirmationes, & quasuis Ecclesiarū provisiones, Monasteriorū, dignitatū, personatum & officiorū, Officia Abbatis, Decāi, Prioris, Subprioris, Guardiani, & alia huiusmodi regularia, pastoralia officia seu praelationes in quibus, tam dātes, quā recipientes mediatores excommunicantur. Et deniq̄ oportet Simoniā esse realē, quæ ipsa rei traditione perficitur, & consumatur, ut non sufficiat mentalis aut cōventionalis, de quib. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. § 6 n. 67. Similē excommunicationē Pius V. in Bulla Intollerabilis. Contra reos de crimine Simoniae cōfidentialis in beneficiis promulgauit, v. g. si beneficiū ab aliquo, ideò mihi resignetur, aut cō-

feratur, ut postea resignantis affini restituam, aut pensionem aliquam, vel ex fructibus partem dem. Vide cit. S. S. & Nau. c. 23. n. 109.

XVI. Tradentes sepulturæ Ecclesiasticæ corpora hæreticorū, credentium, receptatorum, defensorum vel eorum fautorum, nec absolui debent, nisi propriis manibus extumulent sepultos.

l. 5. Decret. in 6. tit. 2. de Hæreticis. Cap. Quicumque Hæreticos.

Violatur enim locus Sacer si quis excommunicatus in Ecclesia vel Camæterio scienter sepeliatur.

Ex Cap. Consulvisti. de Consecratione Ecclesiæ lib. 3. decret. tit. 40.

Quod tamen post Concil. Constantiensis indulgentiam, solum intelligitur de nominatim excōmunicatis, aut notoriis

toriiis percussoribus Clericorum, nisi simul essent infideles, à quorum communione non quidem propter titulum excommunicationis, sed infidelitatis esset abstinendum.

Hinc collige in Germania per Hereticorum sepulturas nec templa, nec cœmeteria pollui, nisi fortè sint denunciati aut nominatim excommunicati, notorii percussores Clericorum. Quamuis Ordinarii locorum, & Parochi laudabiliter hoc genus hominum iuxta veterum Canonum decreta, & rigorem vbiunque commodè queunt, à locis consecratis excludunt, *Tan. t. 4. di. 5. q. 10. dub. 2. n. 30.* Notorius Percussor Clerici ille censetur, adeoque vitandus qui vel Notorietate iuris vel Notorietate facti ita notus est, vt nulla tergiuersatione celari factum propter euidenciam queat, neque ali-

quo Iuris suffragio, v. g. allegatione vim vi repulisse, conditionem vel personam Clerici ignorasse, Habitum Clericali illum caruisse, excusari. Atque percussio fiat coram tot oculatis testibus, vt communitatis, vbi saltem decem sunt, maiori parti innotescat.

Caput